

Letošní návrat konzervativců v Latinské Americe by mohl zvrátit „růžový příliv“

ET epochtimes.cz/2023/05/17/letosni-navrat-konzervativcu-v-latinske-americe-by-mohl-zvratit-ruzovy-priliv

Autumn Spredemann

17. května 2023

Pravicovým politikům se v Latinské Americe otevřely nové dveře. Konzervativní politika a vedení se opět dostávají do popředí, protože levicové režimy v regionu začaly ztrácet „svůj lesk“.

Po vítězství konzervativců v paraguayských volbách přicházejí pravicové strany v Chile, které si zajistily většinu křesel pro přípravu nové ústavy země.

To způsobilo jev, který někteří Chileané označují jako „zemětřesení“ v politice země, a zasadilo další ránu vládě levicového prezidenta Gabriela Borice, která se potýká s problémy.

Mezitím vyvolává rozruch argentinský konzervativní politik Javier Milei, který je hlavním kandidátem v prezidentských volbách, které mají proběhnout 22. října.

Argentinský kongresman Javier Milei mává svým příznivcům během prezentace své knihy *El Camino del Libertario* na mezinárodním knižním veletrhu v Buenos Aires, 14. května 2022. (Luis Robayo / AFP via Getty Images)

Ve Střední Americe je v Guatemale v čele průzkumů Carlos Pineda, který kandiduje v prezidentských volbách, které se konají 25. června.

Pineda je považován za *černého koně**, který si díky své podnikatelské minulosti a konzervativní prokapitalistické politice získal velké množství příznivců.

K těmto zemětřesným politickým změnám dochází uprostřed prudce rostoucí popularity konzervativních autorů a politických komentátorů, jako je Agustin Laje.

Někteří regionální analytici tvrdí, že Latinská Amerika se možná opět vydává doslova „správnou“ politickou cestou. Což ukazuje i na postoje místních analytiků.

Širší posun směrem k pravostředové politice bude mít dopad i na Spojené státy a Čínu, které v současné době v tomto regionu svádějí boj o dominantní postavení v oblasti obchodu a politického vlivu.

„Z historického hlediska existuje přirozená shoda mezi středopravicovými vládami a Spojenými státy,“ říká v rozhovoru pro The Epoch Times doktor Evan Ellis, profesor latinskoamerických studií na Institutu strategických studií U.S. Army War College.

Kyvadlový efekt

Ellis poznamenal, že v regionálních zemích se silnými demokratickými institucemi rozhodně panují „výčitky svědomí“. Ne náhodou se tam také odehrává většina konzervativních výpadů proti „nové levici“.

Podle Ellise pramení stupňující se nespokojenost se socialistickými vládami z neschopnosti řešit složité sociální a ekonomické problémy, které jsou v mnoha latinskoamerických zemích hluboce zakořeněny.

V dubnových volbách v Paraguayi podle Ellise nezvítězila pravice proto, že by si lidé nutně přáli právě Santiagu Penu ve funkci. „Je to prostě tím, že [Efrain] Alegre nebyl dostatečně odlišný.“

Historicky se v Latinské Americe střídalo pravicové a levicové politické vedení, jako když obracíte stránky v knize. Analytici tento jev nazývají „kyvadlovým efektem“ a to je také součástí problému tohoto regionu.

Politici staré školy v regionu na tento jev stále spoléhají a vyčkávají, až se přízeň veřejnosti opět přikloní na jejich stranu.

Je to také dobrý metr pro měření toho, jak se budou vyvíjet vztahy se Spojenými státy nebo Čínou, když se změní administrativa.

Když se kyvadlo vychýlí prudce doleva, Čína se stane preferovaným partnerem pro investice a obchod. V opačném směru získávají výhodu Spojené státy.

Joseph Humire, výkonný ředitel washingtonského think tanku *Centrum pro bezpečnou svobodnou společnost*, však říká, že převrácený pohled na latinskoamerickou politiku ignoruje jeden

důležitý prvek.

„Nepočítá s tím, že existují skuteční lidé, kteří hýbou kyvadlem vpřed,“ uvedl Humire pro deník The Epoch Times.

Nově zvolený prezident Gabriel Boric hovoří s médii po setkání s chilským prezidentem Sebastianem Piñerou v prezidentském paláci La Moneda v Santiagu, 20. prosince 2021. (Marcelo Hernandez / Getty Images)

Poznamenal, že konzervativní posun v letošním roce – zejména v Argentině a Guatemale – směřuje ke kandidátům, kteří nejsou typickými pravicovými vůdci.

Milei, který se sám označuje za konzervativního liberála, slíbil „dolarizaci“ ekonomiky tím, že zruší devalvované argentinské peso ve prospěch amerického dolaru.

Plánuje také uzavřít národní centrální banku v rámci dvoukrokové strategie o ukončení inflace.

Jedná se o stejný krok, který Ekvádor provedl v roce 2000 a který nesmírně povzbudil ekonomiku země.

V Guatemale je Pineda majitelem plantáží a podle Humireho prostě „přišel odnikud“ se středopravicovým konzervativním přístupem k získání sympatií veřejnosti.

To svědčí o odklonu od tradičního „kyvadla“, které umožňovalo stranám na obou spektrech vzdát se výsledků ve prospěch zachování *statu quo* – tedy stávajícího stavu.

A profesor Evan Ellis tento názor také sdílí: „Myslím, že je tu hnutí, které se snaží o jiná netradiční řešení.“

Podle Humira však existuje několik tvrdých lekcí, které musí nové pravicové hnutí vzít na vědomí.

Poučení z přešlapů

Humireho rodové kořeny sahají do Bolívie, země, která je až příliš dobře obeznámena s neúspěšnými socialistickými utopiemi.

Ačkoli se pravicoví prezidenti v posledních letech dopustili přešlapů, které vyvolaly obnovený zájem o to, čemu se přezdívá „nová růžová vlna“, tedy návrat levicových uskupení k moci.

Na vrcholu priorit, které je třeba dobře zvažovat, je lepší orientace v dynamice vztahů mezi Spojenými státy a Čínou. Protože snažit se být „přáteli“ s oběma zeměmi uprostřed obchodní války připomíná staré přísloví o snaze vzít dvě dívky na jeden ples.

Humire i Ellis poukazují na bývalého pravicového prezidenta Argentiny Mauricio Macriho, který stejně jako mnozí ze staré gardy postrádal „geopolitickou vizi“ a nedokázal vybalancovat vztahy se Spojenými státy a Čínou.

„Naposledy, když přišla k moci pravice, ignorovala svět a myslela si, že může pokračovat v obchodování tak, jak byla zvyklá, že se bude se všemi kamarádit,“ řekl Ellis a dodává: „Pokud se Milei dostane k moci a rozhodne se udržet Čínu jako svého hlavního obchodního partnera, bude to jeho zhouba.“

Dalším úskalím, kterému by se nové konzervativní hnutí mělo vyhnout, je přílišná změna. Podle Humireho byly právě kvůli tomu široce omítnuty původní ústavní změny levice v Chile.

Dokonce i Chilané, kteří hlasovali pro Boricu, novou ústavu odmítli. To proto, že změny, které navrhovala levicová administrativa, byly příliš rozsáhlé.

„Vylili vaničku i s dítětem,“ říká Humire.

„Způsob, jakým [Evo] Morales, [Hugo] Chávez a další přepsali své ústavy, byl plíživý. V Chile se je prostě snažili lidem vnutit.“

A nyní, když má pravice většinovou kontrolu nad návrhem nové ústavy, je podle ni nanejvýš důležité, aby neudělala stejnou chybu.

„Myslím, že pravicoví političtí činitelé v Latinské Americe se učí, že samotný populismus nestačí k úspěšnému vládnutí, i když stačí k tomu, aby byli zvoleni,“ řekla Epoch Times Irina Tsukermanová, geopolitická analytička a zakladatelka organizace *Scarab Rising*.

Tsukermanová poznamenala, že po „zjevných neúspěších“ levicové hospodářské politiky musí být součástí dlouhodobé regionální strategie „promyšlenější a na řešení problémů orientovaný přístup“.

„A to ne pouze tehdy, když se náhodou objeví pravicová administrativa,“ dodává Tsukermanová.

Z původního článku newyorské redakce deníku The Epoch Times přeložil M. K.

Poznámky: * Termín „černý kůň“ vznikl v 19. století a označoval kandidáta, který byl na nominačním sjezdu politické strany nominován po více hlasováních. Tento termín přežil i po svém raném vzniku a někdy se používá i v moderní době.

Prvním černým koněm v americké politice byl James K. Polk, který se stal kandidátem sjezdu Demokratické strany v roce 1844 poté, co delegáti hlasovali mnohokrát a předpokládání favorité, včetně bývalého prezidenta Martina Van Burena, nedokázali zvítězit. (zdroj)